

2 ЛЮТОГО: 65 РОКІВ ПАМ'ЯТІ

До Дня визволення Рівного від німецьких нацистів у Рівному відбулася ціла низка заходів, центральний із яких традиційно – на Дубенському військовому цвинтарі. До наших днів дожили лише 10 учасників Луцько-Ровенської військової операції Червоної армії, в ході якої двома «гілками» з південного та північно-сходу атакуючі частини охоплювали Рівне. Німці ризикували потрапити в кільце оточення.

А тому поважних боїв за Рівне в лютому 1944 року не було: декілька сутічок з відступаючими німцями мали підрозділи 13 армії генерала Данила Червонія, а ще в атаку йшла кіннота Тувинських добровольців, які назавжди потрапили на скрижалі героїчної історії Рівного. І ось минуло 65...

Перше покладання квітів морозного лютого 2009-го традиційно відбулося біля приміщення міськвиконкому на майдані Магдебурзького права. Короткі промови, велелюддя тих, хто прийшов вшанувати пам'ять загиблих, а їх було чимало в ході Луцько-Ровенської операції (відносно некривавий відступ німці компенсували авіаударами протягом трьох наступних місяців 1944 року), й автобуси з

ветеранами вирушили до Дубенського цвинтаря.

Тут у заходах взяли участь школярі Рівного, які влаштували живий ланцюг пошани бійцям далекого 44-го, представники 13-го армійського корпусу на чолі з командувачем, голови Рівненської ОДА та міста Рівного, секретар Рівнеради Юрій Торгун, заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока та заступники міського голови, священники Української православної церкви. Власне з урочистого богослужіння й розпочалася офіційна частина вшанувань на Дубенському військовому меморіалі. Тут заупокійну літургію панотці відслужили за всіма тими, хто загинув «за віру та Вітчизну». У своїй промові голова Рівненської ОДА Віктор

Матчук наголосив, що пам'ять про визволення Рівного 2 лютого 1944 року житиме вічно. І хоча після визволення Рівного в новій радянській владі змінилися акценти – під її удар потрапили учасники формувальних УПА, або ті, хто їм допомагав, подвиг бійців

Червоної армії не можна применшити. За це їм великий земний уклін. Випало бо їм жити і боротися в страшний і героїчний час. Міський голова Рівного Володимир Хомко лаконічно привітав присутніх зі святковою датою та по-діловому запросив на урочистості до міського палацу культури. Розривами тиші прозвучав військовий салют, а далі – гімн України.

Епоха бездержавності для України закінчилася, ми повинні вшанувати всіх, хто склав у боротьбі за нашу землю свої голови, хто, не шкодуючи життя свого, йшов на амбразури гітлерівських дзотів, щоби його побратими просувалися далі на Захід...

Дорогою з цвинтаря я розговорився з учасником Луцько-Ровенської операції Дмитром Сократовим. У свої 87 років ця світла та скромна людина зазначила, що вшанування подвигу 2 лютого 1944 потрібне більше не їм, а поколінням прийдешнім. Хоча щороку він із приємністю бере участь у заходах, а в пам'яті постає по-весняному теплий дощовий лютий 1944 року. Він пригадує, що температура повітря сягала 10 градусів тепла й сніг, який розтавав, утруднював пересування не лише техніки, а й піхоти. Ось так рядовим Дмитро Сократов брав участь у визволенні від німців міста Сарни, дійшов до Чехії, в Карлових Варах закінчився його бойовий шлях дорогами Другої світової. Потім повернувся до Рівного у складі 13-ї армії, дослужився до капітана – командира роти. Вийшов у відставку й каже, що Рівне будувалося на його очах – від Північного й до Ювілейного. Це стало можливим у тому числі й завдяки тим, хто загинув 2 лютого 1944 року.

Олег ТИШЕНКО

